

एक्षय

वेब साइट: www.rakshanepal.org.np
 ई-मेल: info@rakshanepal.org.np
 फोन: ९७७-१-४४३७५५२/०९-६९२७३४

February 2010 Issue 1

अध्यक्षको कलम बाट

मानव सभ्यताको विकास निरन्तर भईरहने कुरा हो। त्यही विकास प्रक्रियाबाट अघि बढौं दै मानव सभ्यताले लामो फड्को र उच्चता प्राप्त गरिसकेको छ। तर, विडम्बना र दुःखको कुरा मानव सभ्यताको विकासक्रमसँगसँगै अनेकौ खाले विकृतिहरु पनि विकास हुँदै आएका छन्। यस्तै विकृतिहरु मध्ये एक हो महिला माथि जर्बजस्ती थोपरिएको-बाध्यात्मक देहव्यापार। देह अने को मानव शरीर र व्यापार भनेको किनबेच अर्थात शरीरको किनबेच नै देहव्यापार-

विकासोन्मुख देश नेपाल अनि पुरुषप्रधान समाजले पछाडि धकेलिएका महिला एवम् बालिका भन्न त्यसमाथि थपिएको आन्तरिक ढन्द, घरेलु हिंसा, अशिक्षा, बेरोजगारी तथा राजनैतिक, आर्थिक एवम् सामाजिक असमानताका कारण बाध्य भएर जिकिपोर्जनकालागि यौन व्यवसायलाई अंगाल्प पुगेका बालिका एवम् महिला प्रति हामी एकदमै चिन्तित बनिरहेका छौं।

हाम्रो चासो यति मात्र हो कि मानव अधिकार महिला एवम् पुरुष दुवैलाई बराबरी चाहिन्छ, तर किन पुरुष देहव्यापार को कहीं कैतै चर्चा छैन? सधै महिला प्रति समाज एकोहोरो खनिरहेको छ र समाज परिवर्तनका जिम्मे वार संवाहकहरु यस विषयप्रति मौन छन्? जिम्मेवार व्यक्तिको मौनता तोडनको लागि एवम् विभिन्न पेशाका नाममा महिला एवम् बालिका माथि भईरहेका मानसिक शोषण, शारीरिक शोषण एवम् आर्थिक शोषणका विरुद्ध सशक्त कदम चाल्न २०६० सालमा स्थापित संस्था हो रक्षा नेपाल।

यस संस्थाले स्थापना कालदेखि नै शहरमा अव्यवस्थित रूपमा खोलिएका रेट्युरेन्ट, डान्स बार एवम् मसाजमा कार्यरत महिला कामदार को अवस्था अद्ययन एवम् त्यहाँ कार्यरत दिदीबहिनी कै चाहना बमोजिम वैकल्पिक पेशाको व्यवस्था गर्दै आईरहेको छ। तर, त्यो पेशा मर्यादित र दिगो हुनुपर्दछ भन्ने कुरामा हामी प्रतिवद्ध छौं किनकि जबसम्म आन्तरिक बेचविखन एवम् देहव्यापारलाई निर्मूल पार्न

सकिन्न तबसम्म बाह्य बेचविखनका पाईलाहरु निष्कर्ष विहिन हुनेछन् भन्ने हाम्रो ठम्याई हो। यसैकारण हामी आन्तरिक बेचविखनमा परेका पीडित महिलाको सुरक्षित र स्वस्थ भविष्य निर्माणमा कटिबद्ध हुन एवम् प्रतिबद्ध हुन सम्पूर्ण नेपाली नागरिक, एवम् विदेशी सहयोगी, समाजसेवीमा हार्दिक अपिल गर्दछौं।

यस संस्थाले गरेका क्रियाकलापको बारेमा हामी आगामी अंकहरुमा पनि चर्चा/परिचर्चा गर्दै जानेछौं। यो पहिलो अंकमा हामी सम्पूर्ण महानुभावहरुलाई भुसको आगो भै नेपाली समाजमा भित्रभित्रै सल्लिकरहेको बाध्यात्मक देहव्यापार प्रति चिन्तन र चासो राखिदिनु हुन एवम् विषयवस्तुको गहिराईसम्म बुझिदिनु हुन आग्रह गर्दछौं।

देहव्यापार नेपाली नारी को आवश्यकता एवम् स्त्रेच्छाको पेशा होइन र यो कुनै पनि नेपाली महिलालाई जर्बजस्ती स्थिकार्य हुनेछैन। तसर्थ, आउनुहोस....., हाम्रा दिदीबहिनीको अस्मिता र आत्मसम्मानको सुरक्षार्थ हामी आफै पहरेदार बनौ। **दन्द, घरेलुहिंसा, असमानता, बेरोजगारी एवम् अशिक्षा जस्ता सामाजिक विकृतिको अन्त्य गरी विभिन्न पेशा/व्यवसायका नाममा महिला एवम् बालिकामाथि भेरहेका सम्पूर्ण शोषणको अन्त्य गरौ।**

अन्त्यमा बाध्यात्मक देहव्यापार विरुद्धको अभियानमा हातेमालो गर्नुहुने सम्पूर्ण सहयोगी साथीहरु प्रति आभार प्रकट गर्दै एउटा प्रयाश नामक मासिक बुलेटिनका लागि आर्थिक सहयोगि क्यारेंडियन सहयोग नियोग (सिसिओ/सीडा) प्रति हार्दिक कृतज्ञता प्रकट गर्दछौं। यदि सिसिओ को सहयोग थिएन भने हाम्रा सम्पूर्ण प्रयाशहरु निरर्थक हुने थिए तसर्थ पहिलोपल्ट रक्षा नेपाल लाई विश्वास गरि सहयोग एवम् सद्भाव राख्ने सिसिओ परिवार प्रति सधैं सधैं ऋणी छौं।

Mithila
मेनुका थापा
अध्यक्ष

जसको सवाल, उसकै अगुवाई

तपाईं के चाहनु हुन्छ?

- लैडिक समानता एवं महिला अधिकारको पक्षमा ऐक्यवस्थता
- यौनजन्य रोगको योकथाम, उपचार वा परामर्श
- धरेलु हिंसा रहित शब्द र सम्बन्धत परिवारीक वातावरण
- मर्यादित एवं सुरक्षित भविष्य
- कानुनी परामर्श
- जनजेतना
- स्वास्थ्य एवं शिक्षा
- रोजगारमूलक तालिम
- चेलीबेटी बेचविखन विरुद्ध जनआभियानमा सहभागिता
- विस्थापितहरूको लागि पारिवारिक एवम् सामाजिक पुर्वमिलन
- ढब्द रहित समाजको निर्मित समन्वय एवम् सहकार्य

हामी तपाईंको साथमा छौं, आउनुहोस् उभी मिलेर अगाडि बढौं

सम्पादकीय

मेनुका थापा
अञ्जना लुइट्ट
खुश्कु अग्रवाल
रोशना पोखरेल

आभार
वेया पोइंट्रा सान्तोस

कला तथा छपाई
क्यानानभास एडमर्टीजिङ ग्रा.लि.

मसाज पार्लरमा कार्यदृत यौन शोषणबाट पीडित महिला तथा बालबालिकाकालागि पैदेवी

तथा पुनःस्थापना कार्यक्रम

एक दशक लामो दून्दले अधिकाशं महिला तथा पुरुषलाई आफ्नो घरबाट छोडेर कि जङ्गल वा शहरी क्षेत्रमा पस्न बाध्य गरायो जसले आन्तरिक विस्थापितको जनसंख्या बढेको छ । विद्रोही र सरकारी पक्षबाट भएको हिंसा, पीडा तथा शोषणबाट ग्रसित मानिसहरु नै अतः विस्थापित हुन पुगेका हुन् ।

शान्ति समझौता-२०६३ मा, हस्ताक्षर भइसके पनि गरिबी, विग्रदां सुरक्षा स्थिति र हतियारधारी समूहले विस्थापितहरुको अवस्था अभै जटिल बनाएको छ । एक तथाइक अनुसार ७०,००० विस्थापितमध्ये ५०% बालिका तथा महिला छन् जो सुरक्षित भविष्यको खोजीमा सहर पसे तापनि असुरक्षित जीवन र खाली पेटमै बाँच्नुपरेको छ । १६ वर्षभन्दा मुनिका बालिकाहरु काठमाडौंका मसाज पार्लर, डान्स रेष्टुरेण्ट तथा होटेलमा यौन शोषणका शिकारभएका उदाहरण पनि हामीसँग छन् । विस्थापित महिलाहरुले भेल्नुपर्ने समस्याहरु मानसिकदेखि भौतिक शोषणसम्म रहेका छन् । सुरक्षाका दृष्टिकोणले बाध्यात्मकरूपमै पनि घर बाहिर निस्कनुपर्ने र श्रोतसाधनको कमी हुनाले महिलाहरु अनिश्चित तथा असुरक्षित काममा लागेका छन् र विस्थापित हुने प्रक्रियाले पक्कै पनि परिवारको संरचनामा फेरबदल भई लैंगिक भूमिकामा पनि परिवर्तन ल्याएको छ । गरिबी, घरबारविहिन तथा आय श्रोत नहुनुले महिलाहरुलाई देह व्यापारतिर धकेल्दै आएको छ, जसअनुरूप उनीहरु विभिन्न यौन रोग तथा एच.आई.भी भाइरसबाट संक्रमित हुने सम्भावना पनि बढेको छ ।

सन् २००७/०८ मा रक्षा नेपालले क्यानेडीयन सहयोग नियोगको साफेदारीमा विस्थापित तथा यौन शोषणबाट गुज्रेका महिलाहरुलाई पुनःस्थापना गर्ने कार्यक्रम संचालन गरेको थियो । यस कार्यक्रमले यौन शोषणमा परेका २०० महिलालाई परामर्श सेवा प्रदान गर्नुका

साथै ५० महिलालाई अतिरिक्त सीप तालिम दिएको थियो । यस कार्यक्रमको संचालनमा ११ वर्षका बालिका समेत मसाज पार्लर, डान्स रेष्टुरेण्ट तथा होटेलमा यौन शोषणका शिकारभएका उदाहरण भेटियो । यस्ता बालिकाहरुको तुरन्तै यस्तो पेशाबाट अन्य ठाउँमा पुनःस्थापना गरिनुपर्ने आवश्यकता महसुस गरियो । यस्ता मुद्दाहरुलाई आमजनताको अघि ल्याउनु र सरकारी निकायलाई यस्ता काम रोक्ने कानूनी प्रावधान ल्याउन घच्छचाउनु पनि अत्यन्तै जरुरी छ ।

यहि कुरालाई मध्यनजर गर्दै रक्षा नेपालले बाध्यात्मक देह व्यापारमा लागेका ११ देखि १६ वर्षका बालिकाहरुको अवस्थाप्रति गहन अध्ययन गरी पुनःस्थापना कार्यक्रमहरु संचालन गर्दै आइरहेको छ । रक्षा नेपालले क्यानेडीयन सहयोग नियोगको साफेदारीमा र सरकारी निकाय तथा पुलिससँगको संयोजकत्वमा यस्ता कामहरु रोक्न, सरकारलाई नीति बनाउन तथा आमजनतामा चेतना बढाउन पैरवी गर्दै आएको छ । त्यसै गरी आवश्यकता अनुसार यस्ता बालिकाहरुलाई समय-समयमा आवास सेवा प्रदान गर्दै पुनःस्थापना पनि गर्दछ ।

रक्षा नेपालले मसाज पार्लरमा कार्यरत महिलाहरुलाई सहायता प्रदान गर्दै आइरहेको छ । यस संस्थाको सम्पर्कमा आउने यस्ता महिलाहरुलाई परामर्श सेवा, मानव, बाल तथा स्वास्थ्य अधिकारकावरेमा चेतना दिई कुनै न कुनै प्रकारबाट फाइदा पुर्याइरहेको छ । त्यसैगरी औपचारिक शिक्षामा रुचि भएका महिला एवम् बालिकालागि रक्षा महिला विद्यालय मार्क्ट शिक्षा प्रदान गरिरहेको छ, भने तालिम सम्पन्न गरेका महिलाहरुलाई उनीहरुद्वारा नै स्थापित गरिएको रक्षाशी बचत तथा सहकारी संस्थाले पुनःस्थापित गराउनमा मद्दत पुर्याइरहेको छ ।

संचारमाध्यमको सहयोगबाट पैरवी

संचारमाध्यमलाई राष्ट्रको पाँचौ र अति महत्वपूर्ण अङ्गका रूपमा लिइन्छ जसले समाजका विभिन्न मुद्दालाई अधि त्याई चेतना फैलाउने काम गर्दछ। संचारमाध्यमले समाजमा वैचारिक परिवर्तन त्याई अन्ततः समाजलाई नै परिवर्तनको बाटोतिर लग्न सक्दछ। संचारमाध्यमले पूरे समाजलाई नै परिवर्तनको बाटोतिर लग्न सक्दछ। संचारमाध्यमले पूरे समाजलाई नै परिवर्तन गरी मानिसहरूलाई महिला अधिकार, एच.आई.भी तथा एड्स र अन्य मुद्दामा सचेतना बढाउन सक्दछ। संचारलाई मानव बेचविखन र बाध्यात्मक देह व्यापार कम गराउने प्रभावकारी संयत्रको रूपमा अधि आएको छ।

दुवै स्थानीय तथा राष्ट्रियस्तरमा संचारबाट पैरवी नीति निर्माता, आम जनता, पुलिस र सरकारको ध्यानार्कषण गराउने माध्यम बनेको छ। संचारको यस्तो शक्तिलाई बुझेर रक्षा नेपालले संचार माध्यमसँग हात मिलाएर मानव बेचविखन र बाध्यात्मक देह व्यापारविरुद्ध जनचेतना फैलाउने जमको ' गरेको छ। यस संस्थाले मानव बेचविखन र बाध्यात्मक देह व्यापारका मुद्दामा कार्यक्रम चलाउदै आएको छ। कार्यक्रम दुई एफम् रेडियो: मंगलबार मेरो एफम् ९३.५मेगाहर्जमा साँझ ५.०० देखि ५.३०सम्म र इमेज एफम् ९७.९मेगाहर्जमा बुधबार साँझ ६.३०वजेदेखि ७.०० वजेसम्म प्रसारण हुँदैछ।

डिसेम्बर २००९ देखि प्रसारण भएको यस कार्यक्रम हरेक हप्ता एक वर्षसम्म प्रसारण हुनेछ जसमा राजनैतिज्ञ, सभासद, महिला तथा मानवअधिकारवादी, विद्यार्थी, युवा समूह, सरकारी निकाय, पुलिस, संचारमाध्यम तथा नागरिक समाजसँग अन्तर्किया गरिनेछ। त्यसैगरी मसाज पार्लरबाट उद्धार गरि एका बालिका तथा महिलाहरूलाई आमन्त्रित गरी महिला अधिकारवादीसँग अन्तर्किया पनि गरिनेछ। यस्ता अन्तर्किया कार्यक्रमले यौन व्यवसायी भनेर महिलामाथि हुने विभेदलाई अधि त्याई छलफल गराउन मद्दत पुर्याउनेछ। यस कार्यक्रमले आम जनतालाई अन्यविश्वास न गरी देह व्यापारलाई कानूनी मान्यता दिने कि नदिने भन्ने आफ्नो निजी धारणा बनाउन पनि सहयोग गर्दछ।

राजनैतिज्ञ, सभासद, महिला तथा मानवअधिकारवादी, विद्यार्थी, युवा समूह, सरकारी निकाय, पुलिस, संचारमाध्यम तथा नागरिक समाजलाई आमन्त्रित गरी बालबालिका माथि हुने यौन हिंसा तथा शोषणलाई कम गराउनुका साथै सामन्ती वर्ग, सुरक्षा निकाय तथा मसाज सेन्टर भित्र मौलाइरहेको विकृतिको जालोलाई पर्दाफास गराउन पनि मद्दत गर्नेछ।

यस कार्यक्रम राष्ट्रभरि नै प्रसारण हुने हुनाले स्वतः नै श्रोता क्लब गठन हुनेछ। श्रोता क्लबका सदस्यहरूले आफ्ना प्रश्नहरू, जिज्ञासाहरू पठाउनेछन्। जसबाट आमजनताले समस्याहरूलाई उजागर गरी राज्यलाई बाध्यात्मक देह व्यापारका व्यवस्थापनप्रति जवाफदेही बनाउन मद्दत गर्नेछ। यस्ता कार्यक्रमद्वारा रक्षा नेपालले सचेतन समुदाय तयार गरी बाध्यात्मक देह व्यापारविरुद्ध बुलन्द आवाज निकाल मद्दत गर्नेछ, जसलाई नीति निर्माताले नजरअन्दाज गर्न सक्नेछन् भन्नेमा रक्षा नेपाल विश्वस्त छ।

द्वन्द्को घाऊ

माया, १४ नुवाकोटी स्थायी वासिन्दा आफ्नो परिवारसँगै काठमाडौंमा गार्मेन्ट फ्याक्ट्रीमा काम गर्थिन्। उनका पिता विद्रोहीको सिद्धान्तबाट प्रभावित भई उक्त पार्टीको कमान्डरको रूपमा सरकारविरुद्ध लड्न थालें। उनका दुखका दिन तब सुरु भए जब उनका पिता र काकाका छोराको लडाइकै क्रममा मृत्यु भयो। पिताको मृत्युपश्चात् उनको आमाको पनि छिमेकीसँग अनैतिक सम्बन्ध भएको आक्षेप लगाएर विवाह गराइदिए।

आमाको विवाहपछि, उनी आफ्नो सौतनी बुबा र दिदीबहिनीसँग बस्न थालिन् तर आफ्नो बुबाको पार्टीलाई समर्थन गर्न र बाबुको मृत्युको बदला लिन कमान्डरको रूपमा माओआदी पार्टीभित्र छिरिन्। तर विस्तारै उनलाई पार्टीबाट पनि वितृष्णा हुन थाल्यो जब त्यहाँभित्र पनि महिलामाथि विभेद, यौन हिंसा र शोषणका कुराहरु अगाडि आए। शान्ति सम्झौता-२०६३, पछि उनी पुनःस्थापनाको आश लिएर आफ्नो गाउँ फर्किन् तर निराश भइन् जब पार्टी र राष्ट्र दुवैले उनको बेवास्ता गर्यो।

शिक्षा र सीपको अभावमा उनलाई घर धान्न र बहिनीहरूलाई पढाउने पनि कुनै आय श्रोत भएन। आफ्नो छिमेकीको सुभावमा उनले काठमाडौंको मसाज पार्लरमा काम गर्न थालिन्। उनलाई आफ्नो कामको प्रकार तबसम्म थाहा थिएन जबसम्म उनलाई एकदिन आफूभन्दा धेरै उमेर बढी भएको मानिससँग जबरजस्ती यौन सम्पर्क गर्न लगाइयो। सूचना तथा पहुँचको अभावमा उनले आफ्नो भाग्यलाई सरापै यसलाई नै आफ्नो पेशा मान्न थालिन्। उनको जीवनशैली तब फेरियो जब उनी रक्षा नेपालको सम्पर्कमा आइन् र संस्थाको आवास गृहमा बस्न थालिन्।

हाल उनी रक्षा नेपालद्वारा प्राप्त भएको निःशुल्क तालिम सिलाई-कटाई एवं डिजाइनिङमा सहभागी हुँदै वैकल्पिक बाटो मार्फत पुनःस्थापना हुने तयारीमा छिन्। भविष्यमा उनले आफूजस्तैरी बाध्यतावश यौनजन्य हिसामा परेका साथीहस्तकोलागि सामाजिक लडाई लड्ने इच्छा व्यक्त गरेकी छिन्।

शान्ति सम्झौता,
२०६३ पछि उनी
पुनःस्थापनाको आश
लिएर आफ्नो गाउँ
फर्किन् तर निराश
भइन् जब पार्टी र
राष्ट्र दुवैले उनको
बेवास्ता गर्यो।

परिचय : रक्षा नेपाल

वि.सं.२०६० सालमा युवा महिलाको सहभागिता एवम् सक्रियतामा स्थापित संस्था हो – रक्षा नेपाल। जो बाध्यता र विवशतामा परी देहव्यापार र यौनजन्य हिंसाबाट प्रभावित भएर पनि आफ्ना बालबच्चा र आफूलाई बचाउन संघर्ष गर्दै गरेका, तर समाज द्वारा उत्पीडित सम्पूर्ण दिदीबहिनीहरुप्रति समर्पित छ। उनीहरुको स्वस्थ र सुरक्षित भविष्य निर्माणका लागि सदैव प्रयत्नशील र समर्पित भइरहने छ।

विद्यमान सामाजिक र आर्थिक असमानता, सामन्ती र पुरातनवादी सामाजिक संरचना, राजनैतिक प्रतिबद्धताको अभाव, कानुनको कार्यान्वयन पक्षको कमजोरी र अपुग कानुनी संरचना एव छिसेकी राष्ट्रको खुल्ला सीमाका कारण नेपाली दिदीबहिनीहरु बेचविखनमा पर्नु परेको तीतो यथार्थ यथावत् छदैछ, यसमाथि थपिएको आन्तरिक द्वन्द्व र खल्बलिएको शान्तिका कारण महिला तथा बालबालिकाको जीवन अझ धेरै कप्टपूर्ण र जोखिममा पन्यो र सुरक्षित स्थानको खोजीमा भौतारिदा - भौतारिदै बाध्य भएर यी महिला तथा किशोरीहरु देहव्यापारमा होमिन र बेचिन विवश भए। यस्तो पेशामा पुरो पछिमासिक, शारीरिक र एच.आई.भी लगायतका समस्यामा पर्ने यथार्थ हाम्रा सामु रहेको छ।

तसर्थ, यस्तो जोखिममा परेका दिदीबहिनीहरुको जितिसक्दो छिटो पुनर्स्थापना गरेर उनीहरुलाई स-सम्मान सामाजिक मर्यादाभित्र ल्याउनु र जोखिममा पर्नबाट बचाउनु आजको अनिवार्य आवश्यकता हो भन्ने कुरालाई आत्मसात गर्दै पीडितहरुकै उल्लेखनीय सहभागिता एव सक्रियतामा रक्षा नेपाल नामक सामाजिक संस्थाको स्थापना गरिएको हो।

राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय परिवेशमा आएको परिवर्तन अनुसार चेतिवेटी बेचविखन विरुद्धका नीति, नियम, कानुन तथा कार्यशैलीमा पनि परिवर्तन गरेर यस विरुद्धका अभियानहरु एकदमै सशक्त र व्यवहारिक बनाउनुपर्छ भन्ने मान्यता रक्षा नेपालको छ।

लाखौं किशोरी र महिला तथा उनीहरुका बच्चा विभिन्न पेशाका नाममा शारीरिक, मानसिक र आर्थिक रूपमा शोषित एवं समाजबाट उत्पीडित भएको पाइएकाले यस संस्थाले उनीहरुलाई बैकल्पिक पेशाका माध्यमद्वारा समाजमा स-सम्मान पुनःस्थापना कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुका साथसाथै सम्बन्धित निकायहरुसँग समन्वय गरेर पुनःस्थापना एव सुरक्षित भविष्य निर्माणमा पहल गर्दै आइरहेको छ।

महिला तथा बालबालिकाको बेचविखन र उनीहरु माथि हुने विभिन्न सामाजिक सांस्कृतिक हिंसा विरुद्ध सामाजिक चेतनाका कार्य गर्नुका साथसाथै देहव्यापारको क्षेत्रमा समय सापेक्ष रूपमा आएका समस्यामा केन्द्रित हुदै चेतनामूलक कार्यक्रम, साक्षरता कक्षा, सीपमूलक तालिम, परिवारीक व्यवस्थापन, स्वास्थ्य सेवा, कानुनी परामर्श लगायत बेचविखन विरुद्ध बनेका नीतिनियम एवं कानुनको कार्यान्वयन तथा आवश्यकता अनुसार तिनीहरुको परिमार्जनका निमित्त सम्बन्धित निकायलाई भक्कभकाई, यस क्षेत्रको महिलाहरुको स्वस्थ र सुरक्षित भविष्य निर्माणका निमित्त ठोस कदम चाल्न दबाव दिई नेपाललाई बाध्यात्मक देहव्यापार मुक्त क्षेत्रको रूपमा चिनाउने दृढ संकल्प यस संस्थाले लिएको छ।

रक्षा नेपाल

लैनचौट, काठमाडौं, नेपाल पो.बक्स: २४८६६

फोन: ९७७-०१-२७३८४३८, ९७७-९-४४२५७५५२

फैसला: ९७७-०९-४४२९०२८

ईमेल: info@rakshanepal.org.np

वेब: www.rakshanepal.org.np

मंगलबाट साँझ मेरो एफम् ९३.५मेगाहर्जमा ५.०० देखि ५.३० सम्म र इमेज एफम् ९७.५मेगाहर्जमा बुधबाट साँझ ६.३०जेदेखि ७.०० बजे उत्तर प्रयास नामक कार्यक्रम सुन्नु निर्विवाहोला।

विस्तृत जानकारीको लागि:

मेनुका थापा

अध्यक्ष

menuka@rakshanepal.org.np

०१-४४३७५५२

रोशना पोखरेल

संयोजक

protection.nepal@gmail.com

०१६९१२७३४

को सहयोगमा